

ము త్యా లు

“ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు ? వివాహం చేసుకోవోతున్నావా ? స్త్రీవైనా బాగుండిపోయేది ? నీ అప్రశుభించువులు నీ పాదాల దగ్గర వున్న నామీద పడి నన్ను తడిమున్న చెయ్యకుండా, ఎక్కడో ఎక్కడో పడి చిందిపోయేని ! నీ వెవరవు ?” అని అడిగింది పిచ్చుక.

“నేను... బ్రతికివున్న రోజుల్లో... రాజాధిరాజును... మహారాజును” అని ఎక్కెక్కీ ఏడ్వటం మొదలు పెట్టింది శిలావిగ్రహం.

“బ్రతికివున్న రోజుల్లో మహారాజులందరూ, మరణించి చింతకువారత యిట్లా ఏడుస్తూ కూచుంటారా ? యుద్ధంలో మరణించిన రాజులకు నీరస్వం ! మహారాజుగా మరణించిన వారికి ఘోర ముఠం !! అంతేనా ?” అని అడిగింది పిచ్చుక ఆశ్చర్యంతో.

“అవును ?” కన్నీటి తుడుచుకొని మూర్ఖుణ్ణి నా విగ్రహం. మహారాజులంటే ఏమనుకున్నావు ? అంతా అంతా కాలంగడిపే అసూర్యంపశ్యలు... .. ఉదయం మిగిలుతో వుద్యానవనంలో ఏకాదశ. సాయంకాలం వల్లనాటిలో ఘోర రాండ్రతో వనవిహారం. నన్ను నా మూలలో సుఖసాహు, నృత్యవిశేషాలూ... జీవితములూ నే నెవికగా గడిపాను. విషయవాంఛలతో చిక్కి- పొదయ నున్నావు. నీవు రాజ్యాంగంలో ఏ మూలలో తోడ్పాటు కలిగించుకోవో లేదు.

వల్ల ప్రజలు నన్ను కన్న తండ్రిలా చూచుకునేవారు. దుర్బలులను పొగడటం, శక్తిమంతులను సహించలేకపోవటం వాళ్ళ స్వభావం. అందుకనే నేను మరణించిం తరువాత నా ప్రాణాలను ఈ శిలావిగ్రహంకోకి ఊది, నన్నీ ఉన్నత స్థానాన ప్రతిష్ఠించారు. ప్రపంచమును నిజస్థితిలో నే నిప్పుడు చూడగల్గుతున్నాను. అది అసహ్యమయం! ప్రజల కన్నీ కిష్టాలే!! వాటిని చూచినకొద్దీ, పిచ్చుకా, నా హృదయం ఇనుముతో చేయబడ్డ తరుక్కుపోతోంది.

“నీ వేమి చూడగల్గుతున్నావు?” అని ప్రశ్నించిం దా పిచ్చుక ఎగిరి ఆ శిలావిగ్రహం భుజంమీద వాలి, కూచొని.

“అదిగో దూరంగా ఆ వీధిలో ఒక పూరిల్లున్నది. అందులో ఒక యువకుడు శుష్కావయవాలతో, జీర్ణాంబ రాలతో ప్రొద్దు పుచ్చుతున్నాడు. అతడు కవి, విమర్శకుడు, నటకుడు. అతడు కళకోసం ధనమును ఆర్జించుకొని సుఖపడే అనకాశాలను తన్నివేసి, దేశంకోసం ఆ పద్ధతులు పనికిరావని నిరసించి, తనకలమునే నమ్ముకున్నాడు. కాని ఈ దరిద్రదేశం దుష్టులను తన అంకంలో చేర్చుకుంటుంది గాని, మేధావులను అగ్రంచేసుకోకపోగా, సహించలేదు కూడాను. తినుటకు తిండి లేక అతని తేజోవరతములయిన నేత్రములు కుంచుకొని పోతున్నాయి. అతని విశాలమయిన ఫాలభాగము అప్పుడే ఋషతలు పడిపోయింది... నేడతడు ఉదరపోషణార్థం ఒక పుస్తకం వ్రాస్తున్నాడు కాని దానిని పూర్తిచేయుటకు అతనిలో జవసత్వాలు లేవు... దీపములో చమురులేదు...

చేతిలో చిల్లి గవ్వయినా లేదు... చేయునది లేక అతడు నిరాశాపూరితుడై తలను చేతులలో ఇరికించుకొని విలపిస్తున్నాడు. పిచ్చుకా! నా హృదయం నీరైపోతోంది. కాని నేను కదలలేను. నా కత్తిలోని ఈ ముత్యమును తీసుకొని పోయి అతనికివ్వు—పుణ్యముంటుంది. ”

“వారం రోజుల క్రితమే నా మిత్రులందరూ ఈజిప్టు దేశం వెళ్ళారు. వాళ్లు నాకోసం కన్నులు బండిచక్రాలంత చేసుకొని ఎదురు చూస్తూ వుంటారు. నైలు నదిలో ఈదులాడి, పుప్పొడిలో దొర్లి దొర్లి, తామరపూలతో సరసాలాడుతూ సుఖంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. నే నక్కడికి పోవాలి... వెంటనే పోవాలి” అన్నది పిచ్చుక.

“పిచ్చుకా, పిచ్చుకా!! నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి. అతడు క్షుద్బాధను ఓర్చుకోలేక మూర్ఛపోయాడు.”

“సరే, నేటికి నా ప్రయాణం ఆగిపోయింది. ఈ రాత్రి నీతో వుండి నీవు చెప్పినట్లు చేస్తాను.”

శిలావిగ్రహం సంతోషింపింది... చల్లని చూపులతో తన కృతజ్ఞతను వెల్లడించింది.

పిచ్చుక ఆ ముత్యమును ముక్కుతో కరచుకొని పోయింది. ప్రేముకీ ప్రేముకులు తొంగిచూశారు. ఈ బాహ్య ప్రపంచాన్నే మరచిపోయిన స్వార్థపరులువారు. వారిద్దరి ప్రేమ మధ్యా ఎందరు జీవులు హతమాతున్నారో ఆలోచించుకోరు. సుఖం కొరకు ప్రేమిస్తారు; ఆసుఖమును పొందుటకు ఎట్టి కష్టములనయినా ఢీకొంటారు; ఎందరినయినా

నాశనం చేస్తారు. ధనార్జనాపరులూ ఇంతే. కాని 'నారిది పవిత్రప్రేమ, వీరిది స్వార్థం' అంటుంది ప్రపంచం.

పిచ్చుక వీరివంకయిగా చూడకుండా పోయింది. షగలు సంపాదించుకున్న ధనమును భేదాభిప్రాయాలుపడి, భాగించుకోలేక పోట్లాడుకునే వర్తకులను తొంగిచూచి పోయింది. రాజసాధాలను దాటిపోయింది. దేవాలయాలమీదుగా ఎగిరిపోయింది. చివరకి ఆ కవి గృహం ప్రవేశించింది. సామ్మసిలి పడివున్న అతని ప్రక్కనే ముత్యము నుంచి, నెమ్మదిగా తనరెక్కలతో అతనికి విసిరి ఎగిరిపోయింది.

అతడు సేదదేరి ఆ ముత్యమునుచూచి, “జ్ఞానసూర్యుడుదయిస్తున్నాడు. అప్పటికప్పుడే అతని కిరణములు తమ పనిని నిర్వర్తిస్తున్నాయి. ఇంక ఈ అంధకారం ఎంతసేపో ఉండను. “ఆహా!” అని సంతోషించి, ద్విగుణీకృతోత్సాహంతో పుస్తకమును పూర్తిజేయ పూనుకున్నాడు.

2

మరుదిన మా పిచ్చుక ఊరుపట్టుకొని తిరిగింది. కనుపించిన ప్రతినదిలోనూ స్నానం చేసింది. చింతచెట్టు చిటారు కొమ్మన కూర్చొని తనలో తాను తలతో లయవేస్తూ పాడుకుంది. చూచినవాళ్ళందరూ “భలేపిచ్చుక!” అన్నారు...

చంద్రోదయం కాగానే శిలావిగ్రహం దగ్గరకువచ్చి, “నే నిప్పుడు ఈజిప్టు పోతున్నాను. ఏమయినా కబుర్లున్నాయా?” అని అడిగింది.

“సిచ్చుకా ఈ రాత్రికూడా ఉండు” అని ప్రార్థించి
దా. విగ్రహం.

“వీల్లేదు.”

“అదుగో ఆ ఇంట్లో ఒక స్త్రీ నిద్రాహారాలు లేకుండా
విలపిస్తోంది. ‘కొడుకా!’ అని అన్న ఆమె నోటికి మూత
పడలేదు. ఆమె ఏకైకపుత్రుడు సోషలిస్టు అగుటవల్ల ప్రభుత్వ
మునకూ, ప్రజలకూ పనికిరాకుండా పోయాడు. ప్రభుత్వము
అతని చర్యలు ఉపద్రవము లైనవని భయపడి అతనికి కఠిన
శిక్ష విధించింది. ప్రజలు అతని సిద్ధాంతములు అపాయకరము
అని నిరసించి అతనిని వైకి రాసీయకుండా అణగద్రొక్కారు.
తన శరీరమును మాతృదేవికి అర్పించి, తన ప్రాణములను
అరచేతిలో పెట్టుకొని దేశము కొరకు పాటుపడి ఆ వీరుడు
నేడు క్షయవ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు. మరి ఈ ప్రజలు
అప్పటికప్పుడే అతనిని మరచిపోతున్నారు. “చేతులారా
చేసుకొన్న దానికి అనుభవిస్తున్నాడు” అని చెప్పే వేదాం
తులు కూడా బయలుదేరుతున్నారు. అతడు చేసిన త్యాగము
నకు, దేశసేవకు అతని మాతృదేవిని పోషించు బాధ్యతను
వహించు బుద్ధిమంతులీ దేశంలో లేరు. ఆమె తినుటకు తిండి
లేక, కట్టుటకు గుడ్డలేక కన్నపుత్రుని తలచుకొని గోదిస్తోంది.

“నే నీ రాత్రి నీతో వుండి నీవు చెప్పినపని చేస్తాను.
కాని ఇక నీ దగ్గర ముత్యాలు లేవే! ముత్యాలు లేనివాడు
యితరుల కష్టములను చూచి మనోవ్యధపాలయి యేమి
ప్రయోజనం?”

“పిచ్చుకా ! నా నేత్రాలను ముత్యాలతో చేశా
మూగులు. అంధులో ఒకదానిని తీసుకొనిపోయి ఆమెకివ్వ.

“ఎంతమాట! ఎంతఘోరం !! అంతపని నేను చెయ్య
లేను. ఎన్నటికీ చెయ్యను” అన్నదా పిచ్చుక కంటతడి
పెట్టుకొని.

“పిచ్చుకా, పిచ్చుకా, నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి.”

పిచ్చుక మాట్లాడకుండా ఆవిగ్రహం కన్నుముక్కుతో
పీకి, తీసుకొనిపోయి ఆమెకు ఇచ్చినచ్చింది. “నా కుమారుని
స్వార్థత్యాగమునకు మెచ్చి ఎవ్వరో పంపార”ని అనుకున్న
దామె.

3

మరుదినమంతా పిచ్చుక పరధ్యానంగా తిరిగింది ...
ఆందోళన పడ్డది. చీకటిపడగానే శిలావిగ్రహం దగ్గరకువచ్చి,
“నీదగ్గరకలవు తీసుకొనుటకు వచ్చా”నని చెప్పింది.

“పిచ్చుకా, పిచ్చుకా, నాతో ఈ రాత్రికూడా
ఉండవా ?” అని కోరింది శిలావిగ్రహం.

“పీల్లేదు.”

“అక్కడ ఒకయువతి కుమిలికుమిలి ఏడుస్తోంది. మన
సార బిగ్గరగా దుఖించే భాగ్యమునకుకూడా ఆమె నోచుకో
లేదు. అకారణంగా ఆమెను భర్త వదలివేశాడు. అతడు ఇం
కొకతెను వివాహమాడి కులుకుతున్నాడు. కాని సంఘం
ఈమెను గుప్పెటలో ఇరికించుకొని పుణ్యం, స్వర్గం అనే
ఆశలు గలిగించి నలిపినలిపి శాధపెడుతోంది. ఆ సుకుమార

హృదయం భావకు తాళలేక అల్లడితల్లడై పోతోంది. భరించవలసినవాడే వదిలివేయటంవల్ల కన్నవారుకూడా ఆమెను నీచంగా చూస్తున్నారు. భావకవులు ఆమెమీద పద్యాలు వ్రాసి పేరు గడించుకుంటున్నారు. వారు భావకవులు కాదు -- స్వార్థపరులు. వారిలో ఎవ్వరూ ఆమెను కాపాడుటకు ప్రయత్నించరు. ఆమె అపూర్వసౌందర్యం అలంకారాని సుమమునలె, సముద్రంలోని ముత్యంవలె, ఊరికే పోతోంది. పిచ్చుకా! నే నిది భరించలేను. నా రెండో కన్ను తీసుకొని పోయి ఆమెకిప్పు. ఆ ధనంతో ఎక్కడకయినా లేనిపోయి సుఖపడుతుం దామె!”

“నేను చచ్చినా ఈపనిచేయను. నీవు అంధుడవౌతావు.”

“పిచ్చుకా! పిచ్చుకా!! నేను చెప్పినట్లు చెయ్యి. అంధులే ధర్మాలుచేసేది! ఈ లోకమును ఒంటికింటికో తిలకించలేను.”

ఆ పిచ్చుక అతని రెండోకంటిని ఆమెకిచ్చి వచ్చింది.

4

“బ్రావుడు నీ నంధుడవు. నేను నిన్ను ఈ స్థితిలో వదిలిపోలేను. కనుక యిక్కడే కాలక్షేపం చేస్తాను. నీకు కాలము గడచుటకు విససాంపయిన కథలు చెబుతాను.”

“పిచ్చుకా, నాకు కథలు బద్ధు. నా రాజ్యమంతా చూచి అందలి ప్రజలనుభవించే కష్టములను నాకు విని పించు. ఈ ప్రపంచంలో కష్టములకన్నా వేరు కథలు లేవు.”

ఆ పిచ్చుక పగలంతా ఊరూరూ తిరిగి తాను చూచిన విశేషములను రాత్రులు ఆ విగ్రహానికి చెప్పేది. కష్టంలో వున్నవారికి ఆ విగ్రహము తన శరీరంమీది బంగారమును ఒలిచి పిచ్చుకద్వారా పంపేది. కాని కొన్నాళ్ళకు ఆ విగ్రహం యొక్క బంగారు తొడుగు అయిపోయింది. మంచులో వుండలేకా, తిండిలేకా పిచ్చుక మరణానస్థకు వచ్చింది. ఒకరోజు విగ్రహంతో “రాజా, నేను పోతున్నాను!” అన్నది.

“మంచిది పిచ్చుకా, ఈజిప్టు నెళ్ళి. నిన్ను నేను చాలా రోజులు ఆపాను. నా బంగారంతోపాటు నే నీ లోకంలో చేయగల పని అయిపోయింది. పిచ్చుకా! ఈజిప్టు వెళ్ళి నీ మిత్రులతో హాయిగా కాలం గడుపు!”

“ఈజిప్టు కర్మ! నేను పరలోకమునకే పోతున్నాను. కాని నేను నిన్ను హృదయపూర్వకంగా ప్రేమిస్తున్నాను. నెళ్ళబోయేముందు ఒక్కసారి ముద్దుపెట్టుకోనివ్వు” అన్నది పిచ్చుక.

“పిచ్చుకా, పెదిమలమీద ముద్దుపెట్టుకో!” అన్నాడు రాజు.

అలాగే ముద్దుపెట్టుకొని, ప్రాణములు వదలి, విగ్రహం పాదాలమీద పడింది పిచ్చుక. ఆ శిలావిగ్రహంలో ఏదో రెండుగా పగిలిన ధ్వని.....దాని హృదయం బ్రద్దలయింది.

[ఆస్కార్ వైల్డ్ ఈ కథకు ఖచ్చ పెట్టాడు.]